

<p>Nazwa projektu Projekt ustawy o zmianie ustawy o Policji, ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o finansowaniu zadań oświatowych.</p> <p>Ministerstwo wiodące i ministerstwa współpracujące Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji</p> <p>Osoba odpowiedzialna za projekt w randze Ministra, Sekretarza Stanu lub Podsekretarza Stanu Pan Czesław Mroczek, Sekretarz Stanu w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji</p> <p>Kontakt do opiekuna merytorycznego projektu Pan Mariusz Cichomski, Zastępca Dyrektora Departamentu Porządku Publicznego Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji, tel. 47 72 840 70, e-mail: dpp.sekretariat@mswia.gov.pl.</p>	<p>Data sporządzenia: 18 kwietnia 2024 r.</p> <p>Źródło: inicjatywa własna</p> <p>Nr w wykazie prac: UD31</p>
---	--

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Jaki problem jest rozwiązywany?

Zasadniczym celem proponowanych zmian jest zwiększenie efektywności prowadzonych postępowań kwalifikacyjnych do służby w Policji i Straży Granicznej oraz stworzenie możliwości pozyskania do tych służb jak największej liczby kandydatów odpowiadających potrzebom służby w formacjach mundurowych, takich jak Policja i Straż Graniczna. Zaproponowane rozwiązania mają charakter systemowy i ukierunkowane są na kilka obszarów odnoszących się zarówno bezpośrednio do postępowania kwalifikacyjnego prowadzonego w stosunku do kandydatów do służby w Policji i Straży Granicznej, jak również uczniów szkół ponadpodstawowych będących potencjalnymi kandydatami do podjęcia służby w ww. formacjach mundurowych. Przyjęcie kompleksowych rozwiązań dla tworzenia w szkołach ponadpodstawowych oddziałów o profilu mundurowym i absolwentów tych szkół oraz byłych funkcjonariuszy Policji oraz Straży Granicznej, posiadających odpowiednie kompetencje, kwalifikacje i doświadczenie, mają przyczynić się do zwiększenia potencjalnej liczby kandydatów do służby poprzez stworzenie dla nich odrębnej ścieżki postępowania kwalifikacyjnego.

Podkreślenia wymaga, że etaty we wszystkich jednostkach organizacyjnych Policji w 2024 roku, zostały określone w ustawie budżetowej na rok 2024 z dnia 18 stycznia 2024 r. (Dz. U. poz. 122) w liczbie **108 909**. Stan zatrudnienia na dzień 1 marca 2024 r. wynosił **92 647** policjantów (z tego dodatkowo 14 finansowanych przez samorządy lokalne), natomiast wakat obejmował **16 276** etatów, co stanowiło **14,94% stanu etatowego** (w 2023 r. zatrudnionych było odpowiednio 96 716 policjantów i wakat wynosił **10 411** etatów, zaś w 2022 r. zatrudnionych było 100 982 policjantów, a wakat obejmował **4 327** etatów). W 2023 r. do służby w Policji przyjętych zostało **5 174 osoby** (odpowiednio w 2022 r. - 5 169), natomiast odeszło z niej aż **9 458 policjantów** (w 2022 r. - 4 726).

Podnieść należy, że w latach 2022-2025 stan etatowy Policji podlega corocznemu zwiększeniu, tak aby docelowo osiągnąć **110 709** etatów. Zatem stan etatowy Policji ulegnie zwiększeniu o **7 400** etatów z czego **1 800** etatów dedykowanych jest dla Centralnego Biura Zwalczania Cyberprzestępczości, natomiast **5 600** etatów przeznaczone zostanie na wzmocnienie pozostałych jednostek organizacyjnych Policji.

Z kolei stan etatowy Straży Granicznej aktualnie kształtuje się na poziomie – 16488, z wyłączeniem Wyższej Szkoły Straży Granicznej, w której stan etatowy wynosi 157 stanowisk etatowych. Na dzień 29 lutego 2024 r. stan zatrudnienia w Straży Granicznej wynosił 14540 funkcjonariuszy, przy czym liczba stanowisk nieobsadzonych obejmowała 2105 wakatów, co stanowiło 12,65 %. Odpowiednio w roku 2023 dane te wynosiły w zakresie: zatrudnienia – 14858, wakatów w liczbie – 1587, natomiast w roku 2022 stan zatrudnienia wynosił 15098, a liczba wakatów 1147.

W ubiegłym roku do służby w Straży Granicznej przyjęto 1098 osób (w 2022 r. odpowiednio – 869 osób), natomiast skala odejść zamknęła się liczbą 1338 (w 2022 r. było ich - 616).

Plany tegorocznego naboru na dzień 20 marca 2024 r. zakłada realizację przyjęć na poziomie 1166 nowych funkcjonariuszy. Przy czym do końca lutego br. ze służby w Straży Granicznej odeszło 599 funkcjonariuszy.

Również stan etatowy Straży Granicznej w latach 2022-2025 r. ulegnie zwiększeniu o kolejne 750 etatów.

W tym stanie rzeczy niezmiernie istotnym jest wprowadzanie dodatkowych, nowych rozwiązań prawnych, które będą

odpowiedzią na aktualne wyzwania i spowodują napływ dodatkowych kandydatów spełniających oczekiwania służby. Nowe rozwiązania muszą podążać za zmianami i odpowiadać na potrzeby kadrowe Policji oraz Straży Granicznej, jak też uwzględniać specyfikę rynku pracy oraz profil kandydatów i ich predyspozycje. Policja jako umundurowana i uzbrojona formacja służąca społeczeństwu i przeznaczona do ochrony bezpieczeństwa ludzi oraz do utrzymywania bezpieczeństwa i porządku publicznego realizuje szereg zadań w szczególności z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego, czy też wykrywania przestępstw i wykroczeń oraz ścigania ich sprawców. W jej strukturach funkcjonują wyodrębnione jednostki organizacyjne dedykowane do realizacji przypisanych ustawą zadań. Natomiast Straż Graniczna jako jednolita, umundurowana i uzbrojona formacja realizuje zadania w zakresie ochrony granicy państwowej na lądzie i morzu, kontroli ruchu granicznego oraz zapobiegania i przeciwdziałania nielegalnej migracji, czy też rozpoznawanie, zapobieganie i wykrywanie przestępstw i wykroczeń oraz ściganie ich sprawców, w zakresie swojej właściwości. Ma ona zatem istotny wpływ na zapewnienie porządku publicznego, nie tylko w strefie nadgranicznej i w przejściach granicznych, ale także – w określonym zakresie, również na terytorium kraju. Tym samym Straż Graniczna stanowi, obok Policji oraz innych służb mundurowych integralny element strategicznego systemu administracji państwowej realizującej zadania na rzecz bezpieczeństwa porządku publicznego.

Aby przywołane formacje mogły w sposób sprawny i adekwatny do wyzwań realizować swoje zadania muszą posiadać odpowiednie, dobrze zarządzane i właściwie przygotowane kadry. Specyfika zadań, jak również wyzwania współczesnego świata powodują, że należy uwzględniać w procedurze doboru zmieniające się realia.

Obowiązujące mechanizmy co prawda stwarzają dodatkowe możliwości elastycznego zarządzania oraz prowadzenia postępowania kwalifikacyjnego, adekwatnego dla potrzeb poszczególnych rodzajów służb, jednakże stwierdzić należy, że nie są one wystarczające i nie odpowiadają aktualnym potrzebom i wyzwaniom, zwłaszcza w zakresie uwzględnienia specyfiki i profilu kandydata. W sposób wyraźny brakuje rozwiązań i mechanizmów zachęcających do służby w Policji lub Straży Granicznej byłych ich funkcjonariuszy, którzy są zainteresowani powrotem do niej.

Również rozwiązania w zakresie tworzenia i prowadzenia tzw. klas mundurowych są mało funkcjonalne i nieadekwatne do realnych potrzeb. W świetle obowiązującego stanu prawnego Policja, jak również Straż Graniczna nie może określać standardów nauczania i egzekwować ich spełniania. Ponadto Policja, jak również Straż Graniczna nie mają faktycznego i formalnego (poza funkcjonującymi lokalnymi porozumieniami) wpływu na to, w jaki sposób prowadzi się zajęcia w tzw. klasach mundurowych. Jednocześnie absolwenci takich klas, wobec braku rozwiązań prawnych, nie mają wyraźnej zachęty do wstępowania w szeregi Policji, czy też Straży Granicznej. Podkreślenia wymaga, że aktualnie Policja w całym kraju zawarła 207 porozumień ze szkołami ponadpodstawowymi, w których zadeklarowano realizowanie w tzw. klasach mundurowych dedykowanego dla nich programu nauczania w zakresie funkcjonowania Policji. Taki stan prawny powoduje, że po stronie tej grupy osób, stanowiących potencjalnych i naturalnych kandydatów do służby w Policji nie ma tylu chętnych, co obrazują dane przedstawione w poniższych tabelach. Przy czym zauważyć należy, iż jest to grupa, która może stanowić znaczny zasób kadrowy osób spełniających potrzeby Policji i do tych osób powinny zostać zaadresowane szczególne rozwiązania prawne.

1. Dane dot. kandydatów do służby w Policji, z tzw. klas mundurowych, 2019 – 2023.

Rok	Ogólna liczba kandydatów	Liczba kandydatów z tzw. klas mundurowych	(%) udział kandydatów z tzw. klas mundurowych	Ogólna liczba przyjętych do służby	Liczba przyjętych do służby kandydatów z tzw. klas mundurowych	(%) udział przyjętych do służby kandydatów z tzw. klas mundurowych
2019	15680	767	4,89	4616	243	5,26
2020	19730	763	3,87	4338	151	3,48
2021	18081	810	4,48	6655	303	4,55
2022	13358	744	5,57	5140	263	5,12
2023	15289	790	5,17	5158	272	5,27

Źródło Komenda Główna Policji

2. Dane dot. kandydatów do służby w Policji, byłych funkcjonariuszy, 2019 – 2023.

Rok	Ogólna liczba kandydatów	Liczba kandydatów byłych funkcjonariuszy	(%) udział kandydatów, byłych funkcjonariuszy	Ogólna liczba przyjętych do służby	Liczba przyjętych do służby kandydatów byłych funkcjonariuszy	(%) udział przyjętych do służby kandydatów byłych funkcjonariuszy
2019	15680	193	1,23	4616	93	2,01
2020	19730	270	1,37	4338	98	2,26
2021	18081	212	1,17	6655	75	1,13
2022	13358	217	1,62	5140	89	1,73
2023	15289	329	2,15	5158	127	2,46

Źródło Komenda Główna Policji

Ponadto funkcjonują 62 klasy mundurowe funkcjonujące w szkołach ponadpodstawowych, z którymi Straż Graniczna zawarła porozumienie w zakresie prowadzenia tzw. klas mundurowych.

W związku z tym niezbędnym staje się wprowadzenie prawnych rozwiązań w zakresie utworzenia oddziałów o profilu mundurowym w szkołach ponadpodstawowych wzorowanych są na obowiązujących już rozwiązaniach, jakie zostały wprowadzone w przedmiocie tworzenia oddziałów przygotowania wojskowego. Wskazać bowiem należy, iż na podstawie przepisów ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o finansowaniu zadań oświatowych (Dz. U. poz. 1681 i 2248) zostały wprowadzone do ustawy – Prawo oświatowe przepisy umożliwiające prowadzenie w szkołach ponadpodstawowych oddziałów przygotowania wojskowego, w których są prowadzone zajęcia z zakresu edukacji wojskowej, zorganizowane zgodnie z wymogami określonymi w drodze rozporządzenia Ministra Obrony Narodowej z dnia 21 maja 2020 r. w sprawie szkolenia w oddziale przygotowania wojskowego (Dz. U. poz. 977), wydanego na podstawie art. 18 ust. 6 ustawy – Prawo oświatowe.

Jednocześnie wskazać należy, iż na wniosek Ministra Obrony Narodowej do wymienionego projektu zaimplementowano propozycje zmian przedstawione do przepisów ustawy jakiej – Prawo oświatowe zostały wprowadzone ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o finansowaniu zadań oświatowych podyktowane dotychczasowa praktyka i uzyskanym doświadczeniem, a także regulujące kwestie porządkowe związane z użytą terminologią. Dodatkowo wskazać należy, iż na wniosek Ministra Obrony Narodowej do wymienionego projektu zaimplementowano propozycje zmian przedstawione do przepisów ustawy – Prawo oświatowe jakiej zostały wprowadzone ustawą z dnia 19 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Prawo oświatowe oraz ustawy o finansowaniu zadań oświatowych, które podyktowane są dotychczasowa praktyka i uzyskanym doświadczeniem, a także regulujące kwestie porządkowe związane z użytą terminologią.

Tym samym zakłada się, iż poprzez proponowane zmiany dojdzie do ujednoczenia na poziomie kraju rozwiązań organizacyjnych i programowych w szkołach prowadzących tzw. klasy mundurowe, tak jak to miało miejsce względem klas mundurowych z zakresu przygotowania wojskowego.

2. Rekomendowane rozwiązanie, w tym planowane narzędzia interwencji, i oczekiwany efekt

Odnosnie Policji projektowane rozwiązania mają umożliwić zarządzanie i prowadzenie odrębnego postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do kandydatów, którzy złożyli podanie o przyjęcie do służby w Policji przed upływem 3 lat od ukończenia oddziału o profilu mundurowym (liceum ogólnokształcącego, technikum lub branżowej szkoły II stopnia), dla którego został określony odpowiedni program szkolenia. Zakłada się, że postępowanie kwalifikacyjne wobec takich kandydatów nie będzie obejmowało testu wiedzy. Ponadto tacy kandydaci będą zwolnieni z etapu testu sprawności fizycznej w sytuacji, gdy uzyskają oni pozytywny wynik ze spełniającego odpowiednie kryteria testu sprawności fizycznej przeprowadzonego w ostatnim roku szkolnym nauczania w oddziale o profilu mundurowym przez zespół, w którym będą uczestniczyli policjanci lub instruktorzy. Przy czym kwestia organizowania oraz realizowania kształcenia w oddziałach o profilu mundurowym będzie wymagała określenia w przepisach prawa oświatowego.

Ponadto proponuje się zmianę przepisów odnoszących się do byłych funkcjonariuszy, którzy postanowili ponownie wstąpić do służby w Policji. Z uwagi na zróżnicowane doświadczenie oraz nabyte kwalifikacje zawodowe, a także czas pozostawania poza służbą wyodrębniono trzy ścieżki postępowania kwalifikacyjnego wobec byłych funkcjonariuszy ubiegających się o przyjęcie służby. W aktualnie obowiązującym ust. 13 i 14 art. 25 ustawy o Policji zaproponowano

wprowadzenie zmiany polegającej na podniesieniu z 3 lat do 5 lat możliwości zastosowania opisanej w tym przepisie procedury kwalifikacyjnej.

Jednocześnie zakłada się wprowadzenie rozwiązań dot. kandydatów – byłych funkcjonariuszy Policji, którzy złożyli podanie o przyjęcie do służby po upływie 5 lat od zwolnienia ze służby w Policji. W takiej sytuacji zakłada się, z uwagi na upływ czasu, iż obok rozwiązań przyjętych w art. 25 ust. 13 ustawy o Policji, względem takiego kandydata będzie przeprowadzany test sprawności fizycznej. Ponadto planuje się uregulowanie postępowania kwalifikacyjnego w stosunku do kandydatów – byłych funkcjonariuszy Policji, którzy posiadają stopień w korpusie co najmniej oficerów młodszych Policji. Z uwagi na nabyte kwalifikacje zawodowe, doświadczenie oraz kompetencje ta grupa byłych funkcjonariuszy również będzie podlegała skróconemu postępowaniu kwalifikacyjnemu. Przy czym dla tych kandydatów, z uwagi na posiadane przymioty, nie będzie cenzusu czasowego związanego z pozostawaniem poza służbą. Dodatkowo kandydaci nie będą przechodzili testu sprawności fizycznej. Tak jak w pozostałych przypadkach wobec nich nie będzie przeprowadzane postępowanie sprawdzające, które jest określone w przepisach o ochronie informacji niejawnych pod warunkiem, że będą oni już posiadali odpowiednie poświadczenie bezpieczeństwa.

Ponadto w ust. 13c i 13d wprowadzono odrębną procedurę kwalifikacyjną dla byłych funkcjonariuszy chcących się przyjąć do służby kontrterrorystycznej. Kandydaci do tej służby będą zwolnieni z testu wiedzy, przy czym tak jak to jest uregulowane w aktualnie obowiązującym w art. 25 ust. 10 ustawy o Policji, etapy testu sprawności fizycznej, badania psychologicznego w tym testu psychologicznego oraz ustalenia zdolności fizycznej i psychicznej do służby w Policji przeprowadzane będą z uwzględnieniem wymagań do pełnienia tej służby dla kandydatów ubiegających się o przyjęcie na określone stanowiska do służby w CPKP „BOA” lub samodzielny pododdziale kontrterrorystycznym Policji.

W przypadku kandydatów chcących się ponownie przyjąć do służby proponuje się, aby wobec nich rozmowa kwalifikacyjna miała odmienny charakter i sprowadzała się do dwóch obszarów, tj. motywacji do podjęcia służby oraz społecznych postaw wobec ludzi.

Ponadto przyjęto, że postępowanie sprawdzające, które jest określone w przepisach o ochronie informacji niejawnych (jeden z etapów postępowania kwalifikacyjnego) będzie miało zastosowanie, w przypadku braku posiadania przez kandydata odpowiedniego poświadczenia bezpieczeństwa.

Dodatkowo proponuje się rozwiązanie, które będzie zapewniało kandydatom, (absolwenci oddziałów o profilu mundurowym, byli funkcjonariusze Policji), którzy ukończyli z wynikiem pozytywnym postępowanie kwalifikacyjne pierwszeństwo w przyjęciu do służby w Policji. Zważywszy na dotychczasowe doświadczenie kandydatów, byłych funkcjonariuszy, którzy ponownie zostali przyjęci do służby oraz nabyte przez nich kompetencje przyjęto rozwiązanie mówiące o tym, że policjant przyjęty do służby ponownie mianowany jest na stałe, pod warunkiem, iż przed zwolnieniem ze służby w Policji był mianowany w niej na stałe. Dodatkowo przyjęto, że nie kieruje się na szkolenie zawodowe podstawowe policjanta ponownie przyjętego do służby na podstawie nowych planowanych postępowań kwalifikacyjnych, jeżeli podczas uprzednio pełnionej służby uzyskał kwalifikacje zawodowe podstawowe.

Proponowane zmiany w ustawie o Straży Granicznej w zakresie prowadzenia postępowania kwalifikacyjnego kandydatów ubiegających się o przyjęcie do służby w Straży Granicznej mają również usprawnić nabór do formacji oraz zagwarantować ciągły i zabezpieczający jej potrzeby dostęp kandydatów w tym szczególności osób o pożądanym dla służby predyspozycjach. Kwestie te unormowano w znowelizowanym art. 31 ustawy o Straży Granicznej. Jego dotychczasowe brzmienie uległo zasadniczej zmianie między innymi ze względu na zaimplementowanie do przedmiotowej normy szeregu regulacji odnoszących się przede wszystkim do obszaru praw i obowiązków kandydata, które dotychczas uregulowane były w akcie wykonawczym wydanym na podstawie art. 31 ust. 3 ustawy pragmatycznej.

Jednocześnie znacząco zmodyfikowano, obowiązujące dotychczas na mocy rozporządzenia, przepisy odnoszące się do przebiegu i etapów prowadzonego postępowania rekrutacyjnego tworząc tym samym dogodne warunki do jego sprawnego przebiegu, wprowadzając zmiany w art. 31 ustawy o Straży Granicznej.

Dotychczasowy dwuetapowy tryb rekrutacji, w którym każdy z etapów zawierał kolejne składowe elementy procedury, unormowano w formie wieloetapowego wykazu, na który składają się jednostkowo następujące po sobie czynności realizowane w trakcie postępowania kwalifikacyjnego (projektu art. 31 ust. 2).

Odrębną formułą rekrutacji przewidziano w przypadkach potrzeby uzupełnienia obsady na stanowiskach służbowych, które zostały dedykowane kandydatom ze specjalistyczną wiedzą, kwalifikacjami, uprawnieniami czy też posiadającymi doświadczenie zawodowe lub umiejętności pożądanym ze względu na potrzeby kadrowe Straży Granicznej. Osoby

dysponujące wymienionymi cechami będą mogły, w przypadku wyrażenia zgody przez Komendanta Głównego Straży Granicznej, na zastosowanie odrębnego trybu polegającego na możliwości wzięcia udziału w skróconej wersji postępowania, tj. zwalnającej z obowiązku realizacji testu z wiedzy oraz testu sprawności fizycznej. Powyższa propozycja powinna usprawnić w takich przypadkach nabór i w konsekwencji przynieść wymierne korzyści dla Straży Granicznej, szczególnie w kontekście realizowanych zadań z zakresu wąskiej specjalizacji (przykładowo z dziedziny cyberbezpieczeństwa, pilotażu statków powietrznych, mechaniki lotniczej).

Ponadto zaproponowano zastosowanie skróconej procedury naboru wobec byłych funkcjonariuszy Straży Granicznej, którzy wyrazili chęć powrotu do służby w szeregach formacji. Uproszczony system rekrutacji w tym wypadku obejmowałby, poza podstawowymi czynnościami jak złożenie dokumentów inicjujących proces kwalifikacji i przeprowadzenie postępowania sprawdzającego określonego w przepisach o ochronie informacji niejawnych, również weryfikację stanu zdrowia dokonywaną przez właściwe komisje lekarskie resortu spraw wewnętrznych. Przyjęcie preferencyjnego trybu naboru wobec byłych funkcjonariuszy Straży Granicznej ma stanowić zachętę do podjęcia decyzji o ponownym przyjęciu do służby. Z możliwości tej będą mogły skorzystać osoby przed upływem 5 lat od dnia zwolnienia ze służby w Straży Granicznej.

Jednocześnie w przygotowanym projekcie, tak ja w przypadku projektowanych rozwiązań w postępowaniu kwalifikacyjnym do służby w Policji, proponuje się ustanowienie oddzielnej procedury naboru przeznaczonej wyłącznie dla absolwentów szkół ponadpodstawowych, którzy przed upływem 3 lat od dnia ukończenia oddziału o profilu mundurowym złożyli akces przyjęcia do służby w Straży Granicznej. Wobec takich osób zrezygnowano z konieczności przeprowadzania testu wiedzy. Jednocześnie przyjęto, że wymienieni kandydaci będą zwolnieni z testu sprawności fizycznej w sytuacji, gdy uzyskają oni pozytywny wynik ze spełniającego odpowiednie kryteria testu sprawności fizycznej przeprowadzonego w ostatnim semestrze nauczania w oddziale o profilu mundurowym. Przy czym kwestia organizacji i realizacji kształcenia we wskazanych oddziałach będzie wymagała określenia w przepisach Prawa oświatowego.

Obok zmian planowanych w ustawie o Policji i ustawie o Straży Granicznej proponuje się w celu zapewnienia jednolitości i spójności systemowej i organizacyjnej zakłada nowelizację przepisów ustawy - Prawo oświatowe (Dz. U. z 2023 r. poz. 900, z późn. zm.), adekwatnie do rozwiązań przyjętych w zakresie odnoszącym się do oddziałów przygotowania wojskowego poprzez: stworzenie możliwości zakładania w szkołach ponadpodstawowych oddziałów o profilu mundurowym oraz wprowadzenie w drodze upoważnienia dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych możliwości określenia programu szkolenia realizowanego w oddziale o profilu mundurowym, organizacji i formy zajęć realizowanych w ramach programu szkolenia, liczebności oddziału oraz warunków realizacji zajęć praktycznych, a także możliwości realizacji części zajęć praktycznych przez instruktorów lub policjantów w celu nabycia przez uczniów praktycznych umiejętności niezbędnych do pełnienia służby w Policji oraz Straży Granicznej.

Ponadto zakłada się zmiany w ustawie o finansowaniu zadań oświatowych, poprzez umożliwienie ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych określenia w drodze rozporządzenia zakresu wsparcia Komendanta Głównego Policji lub Komendanta Straży Granicznej dla organu prowadzącego oddział o profilu mundurowym, uwzględniając program szkolenia, organizację i formy zajęć realizowanych w ramach tego szkolenia oraz warunki realizacji zajęć praktycznych.

Przewiduje się, iż poprzez wdrożenie proponowanych zmian w obszarze postępowania kwalifikacyjnego, jak również prawa oświatowego i utworzenie oddziałów o profilu mundurowym zwiększy się zainteresowanie służbą w Policji oraz Straży Granicznej wśród absolwentów oddziałów o profilu mundurowym oraz spowoduje szerszy dopływ kandydatów do służby w Policji i Straży Granicznej. Rozwiązania przyjęte w projektowanej ustawie nie będą miały skutków o charakterze finansowym. Finansowanie funkcjonowania oddziałów o profilu mundurowym w szkołach ponadpodstawowych będzie spoczywać na organie finansującym i będzie zapewniane z części oświatowej subwencji ogólnej.

Proponuje się, iż projektowane regulacje wejdą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów dot. zmian przepisów ustawy o Straży Granicznej, które wejdą w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia. Przy czym zakłada się, że pierwsze postępowanie rekrutacyjne do oddziałów o profilu mundurowym będzie przeprowadzone na rok szkolny 2025/2026. Pozwoli to na właściwe przygotowanie się szkół ponadpodstawowych do rozpoczęcia funkcjonowania oddziałów o profilu mundurowym na zasadach określonych w ustawie i w akcie wykonawczym do niej, począwszy od dnia 1 września 2025 r.

3. Jak problem został rozwiązany w innych krajach, w szczególności krajach członkowskich OECD/UE?

Z uwagi na zakres przedmiotowy projektu brak jest konieczności dokonywania analizy porównawczej z rozwiązaniami przyjętymi w innych krajach członkowskich w tym krajach OECD/UE.

4. Podmioty, na które oddziałuje projekt

Grupa	Wielkość	Źródło danych	Oddziaływanie
Policja	108 909 etatów	Ustawa budżetowa na rok 2024	
Funkcjonariusze Straży Granicznej	16 645 etatów	Ustawa budżetowa na rok 2024	
Ponadpodstawowe szkoły: branżowe szkoły II stopnia: licea ogólnokształcące: technikum:	226 3167 1861	Informacja Statystyczna GUS Oświata i wychowanie w roku szkolnym 2022/2023	Możliwość tworzenia oddziałów o profilu mundurowym
Klasy mundurowe funkcjonujące w szkołach ponadpodstawowych, z którymi Policja zawarła porozumienie w zakresie prowadzenia tzw. klas mundurowych.	207	KGP	Umożliwienie absolwentom tych szkół uczestniczenie w skróconym postępowaniu kwalifikacyjnym oraz zapewnienie możliwości zaliczenia podczas nauki w tych szkołach testu sprawności fizycznej.
Klasy mundurowe funkcjonujące w szkołach ponadpodstawowych, z którymi Straż Graniczna zawarła porozumienie w zakresie prowadzenia tzw. klas mundurowych	62	KGSG	Umożliwienie absolwentom tych szkół uczestniczenie w skróconym postępowaniu kwalifikacyjnym oraz zapewnienie możliwości zaliczenia podczas nauki w tych szkołach testu sprawności fizycznej.
Kuratoria oświaty	16	MEN	Tworzenie oddziałów o profilu mundurowym
Akademia Policji w Szczytnie	1	-	Udział w nadzorze nad realizacją szkolenia w oddziale o profilu mundurowym
Wyższa Szkoła Straży Granicznej	1		Udział w nadzorze nad realizacją szkolenia w oddziale o profilu mundurowym
Kandydaci do służby w Policji oraz Straży Granicznej, absolwenci szkół ponadpodstawowych	Brak możliwości oszacowania	-	Regulacja będzie oddziaływać na osoby ubiegające się o przyjęcie do jednostek organizacyjnych Policji
Byli funkcjonariusze Policji zwolnieni ze służby w przeciągu ostatnich 5 lat	Korpus generałów: 30 Korpus oficerów starszych: 3175 Korpus oficerów młodszych: 3291 Korpus aspirantów: 18921 Korpus podoficerów: 3834	KGP	Regulacja będzie oddziaływać na osoby ubiegające się o przyjęcie do jednostek organizacyjnych Policji

5. Informacje na temat zakresu, czasu trwania i podsumowanie wyników konsultacji

Projekt został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej Rządowego Centrum Legislacji, stosownie do wymogów art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa oraz zgodnie z § 52 ust. 1 uchwały Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. – Regulamin pracy Rady Ministrów.

W związku z charakterem zmian w ustawie Prawo oświatowe oraz ustawie o finansowaniu zadań oświatowych projekt zostanie przekazany do konsultacji z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego. Projektowana regulacja nie powoduje systemowych zmian w dochodach i wydatkach jednostek samorządu terytorialnego.

Projekt ustawy został przedłożony do zaopiniowania związkom zawodowym: Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Policjantów oraz Krajowy Sekretariat Służb Publicznych NSZZ „Solidarność”. W dniu 11 marca 2024 r. w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych i Administracji odbyło się spotkanie z przedstawicielami wymienionych związków zawodowych, podczas którego nie zgłoszono kierunkowych uwag do projektu. Jedynie przedstawiciele związkowi zwrócili uwagę na potrzebę uzupełnienia przepisów projektu ustawy tak, aby z ich treści jednoznacznie wynikało, że w przeprowadzanych testach sprawności fizycznej dla uczniów oddziałów mundurowych będą brali udział przedstawiciele Policji. Zgłoszona uwaga uzyskała aprobatę i w tym zakresie w przepisach projektu przyjęto stosowne rozwiązania poprzez dodanie ust. 12b w art. 25 ustawy o Policji. Ewentualne dodatkowe uwagi o charakterze uzupełniającym zostaną przekazane na dalszym etapie procedowania projektu.

Zarząd Główny NSZZP pismem (l.dz. ZZ-40/2024 z dnia 18 marca 2024 r.) skierowanym do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, co do zasady pozytywnie zaopiniował zaproponowane w projekcie rozwiązania zarówno w zakresie odnoszącym się do absolwentów oddziałów mundurowych, jak również w obszarze wprowadzenia dodatkowych ścieżek doboru dla byłych funkcjonariuszy, w tym podniesienia z 3 do 5 lat możliwości zastosowania skróconej procedury kwalifikacyjnej, z pewnymi zastrzeżeniami. NSZZP odniósł się m.in. negatywnie do zniesienia cenzusu czasowego dla ponownie przyjętych w zakresie powtórnego kierowania na szkolenie zawodowe podstawowe, jeżeli podczas uprzednio pełnionej służby taki policjant uzyskał kwalifikacje zawodowe podstawowe. Ponadto NSZZP krytycznie wypowiedziało się, aby byli funkcjonariusze posiadający policyjny stopień w korpusie co najmniej oficerów młodszych Policji byli zwalniani z testu sprawności fizycznej niezależnie od czasu pozostawania poza służbą. Przy czym wyrazili obawy, w kontekście pozyskiwania byłych policjantów i mianowania ich na wyższe stanowiska, czy tego typu rozwiązanie nie spowoduje dyskryminacji w stosunku do pozostających w służbie policjantów.

Jednocześnie zwrócili wątpliwość co do zasadności wprowadzenia dla policjantów, którzy ukończyli nauczanie w szkole ponadpodstawowej w oddziale o profilu mundurowym, możliwości prowadzenia szkolenia zawodowego podstawowego w zakresie uzupełniającym różnice programowe między zrealizowanym minimalnym zakresem treści kształcenia a szkoleniem zawodowym podstawowym.

W odniesieniu do zgłoszonych uwag i wątpliwości wskazać należy, iż przepisy projektowanej ustawy zakładają dla ministra właściwego do spraw wewnętrznych upoważnienie do wydania rozporządzenia, w którym zostaną określone:

- 1) program szkolenia realizowany w oddziale o profilu mundurowym, mając na uwadze przygotowanie do podjęcia służby w Policji i Straży Granicznej, rozwijanie umiejętności przydatnych w służbie oraz kształtowanie postaw patriotycznych i społecznych wśród uczniów;
- 2) organizacja i formy zajęć realizowanych w ramach programu szkolenia, o którym mowa w pkt 1, uwzględniając minimalną liczbę zajęć teoretycznych i praktycznych, miejsce realizacji tych zajęć oraz liczebność oddziału;
- 3) warunki realizacji zajęć praktycznych, o których mowa w pkt 2, uwzględniając bezpieczeństwo uczniów, potrzebę zapewnienia niezakłóconego funkcjonowania jednostek organizacyjnych Policji lub Straży Granicznej oraz możliwość realizacji części zajęć praktycznych przez instruktorów lub funkcjonariuszy Policji lub Straży Granicznej w celu nabycia przez uczniów praktycznych umiejętności niezbędnych do pełnienia służby w tych formacjach.

Ponadto przepisy projektu wprowadzają nadzór nad realizacją programu nauczania w oddziałach o profilu mundurowym oraz możliwość cofnięcia zezwolenia na utworzenie oddziału o profilu mundurowym w przypadku kiedy działalność takiego oddziału jest sprzeczna z warunkami i założeniami określonymi w programie. Jednocześnie zwrócić należy uwagę, że zgodnie z przepisami projektu ustawy kandydat do służby w Policji będący absolwentem oddziału o profilu

mundurowym aby skorzystać z preferencyjnej ścieżki doboru będzie musiał również uzyskać pozytywny wynik z testu sprawności fizycznej w ostatnim roku szkolnym nauczania.

Powyższe daje gwarancję, że absolwenci oddziałów szkół mundurowych będą w sposób odpowiedni przygotowani do udziału w postępowaniu kwalifikacyjnym, a pozyskana przez nich wiedza i umiejętności będą pozwalała na odstąpienie od potrzeby przeprowadzania testu wiedzy a także możliwość zwolnienia z odbywania testu sprawności fizycznej w ciągu 3 lat od ukończenia klasy mundurowej. Absolwenci takich oddziałów z racji przygotowania i odpowiedniego sprofilowania niewątpliwie będą stanowili wartościowych kandydatów do służby w Policji oraz Straży Granicznej. Dlatego też, potencjał ten musi zostać w sposób odpowiedni zagospodarowany a postępowanie kwalifikacyjne wobec takich osób odpowiednio dostosowane do ich przygotowania, które zostało zweryfikowane podczas nauczania w oddziałach o profilu mundurowym.

Podkreślenia wymaga, iż każdy przyjęty do służby w Policji, będąc funkcjonariuszem jest na podstawie art. 61a ust. 1 ustawy z dnia 6 kwietnia 1990 r. *o Policji* obowiązany utrzymywać sprawność fizyczną zapewniającą wykonywanie przez niego zadań służbowych, w szczególności przez udział w zajęciach i sprawdzianach ze sprawności fizycznej policjantów oraz udział w doskonaleniu zawodowym. Sprawność fizyczna ocenia się na podstawie wyników testu sprawności fizycznej policjantów.

Poza tym każdy policjant na podstawie art. 34h ust. 1 ustawy *o Policji*, jeżeli zajdzie taka potrzeba, może zostać skierowany na doskonalenie zawodowe w celu pogłębiania wiedzy i umiejętności zawodowych wymaganych przy wykonywaniu przez niego zadań i czynności służbowych, a także uzyskania przez niego dodatkowych uprawnień, w tym uprawnień instruktorskich.

Stwierdzić zatem należy, iż przedstawione rozwiązania mają charakter kompleksowy i dają mechanizmy, które pozwalają na odpowiednią ocenę kandydata do służby, spełniającego jej potrzeby, a w toku służby nabywanie lub utrwalanie wiedzy i umiejętności. Tym samym uwagi nie mogły zostać uwzględnione.

6. Wpływ na sektor finansów publicznych

(ceny stałe z r.)	Skutki w okresie 10 lat od wejścia w życie zmian [mln zł]											
	0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Łącznie (0-10)
Dochody ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Wydatki ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Saldo ogółem	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
budżet państwa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
JST	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
pozostałe jednostki (oddzielnie)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Źródła finansowania	Wejście w życie ustawy nie będzie miało wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.
---------------------	--

Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń	
--	--

7. Wpływ na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym funkcjonowanie przedsiębiorców oraz na rodzinę, obywateli i gospodarstwa domowe

		Skutki						
Czas w latach od wejścia w życie zmian		0	1	2	3	5	10	Łącznie (0-10)
W ujęciu pieniężnym (w mln zł, ceny stałe z r.)	duże przedsiębiorstwa	0	0	0	0	0	0	0
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw		0	0	0	0	0	0
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	0	0	0	0	0	0	0
W ujęciu niepieniężnym	duże przedsiębiorstwa	Brak wpływu						
	sektor mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw	Przedmiotowy projekt z uwagi na swój charakter nie zawiera regulacji dotyczących majątkowych praw i obowiązków przedsiębiorców lub praw i obowiązków przedsiębiorców wobec organów administracji publicznej, a zatem nie podlega obowiązkowi dokonania oceny przewidywanego wpływu proponowanych rozwiązań na działalność mikro, małych i średnich przedsiębiorców, stosownie do przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 r. – Prawo przedsiębiorców (Dz. U. z 2024 r. poz. 236).						
	rodzina, obywatele oraz gospodarstwa domowe	Proponowana ustawa będzie miała wpływ na stworzenie możliwości kształcenia w szkołach ponadpodstawowych w oddziałach o profilu mundurowym oraz podjęcia służby w Policji oraz Straży Granicznej przez absolwentów szkół ponadpodstawowych poprzez przystąpienie do uproszczonego postępowania kwalifikacyjnego do służby w Policji. Stworzenie dla kandydatów – byłych funkcjonariuszy Policji oraz Straży Granicznej uproszczonej ścieżki postępowania kwalifikacyjnego w celu umożliwienia powrotu do służby w Policji i Straży Granicznej, co umożliwi wydłużenie aktywności zawodowej policjantów i funkcjonariuszy Straży Granicznej.						
Niemierzalne								
Dodatkowe informacje, w tym wskazanie źródeł danych i przyjętych do obliczeń założeń								
8. Zmiana obciążeń regulacyjnych (w tym obowiązków informacyjnych) wynikających z projektu								
☐ nie dotyczy								
Wprowadzane są obciążenia poza bezwzględnie wymaganymi przez UE (szczegóły w odwróconej tabeli zgodności).				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
☐ zmniejszenie liczby dokumentów ☒ zmniejszenie liczby procedur ☒ skrócenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...				☐ zwiększenie liczby dokumentów ☐ zwiększenie liczby procedur ☐ wydłużenie czasu na załatwienie sprawy ☐ inne: ...				
Wprowadzane obciążenia są przystosowane do ich elektroniczności.				☐ tak ☐ nie ☒ nie dotyczy				
Projekt ustawy ma na celu wprowadzenie odrębnych postępowań kwalifikacyjnych dla określonej grupy kandydatów, którzy spełniają ustawowe kryteria z uwagi na potrzeby kadrowe Policji oraz Straży Granicznej, które będą składały się z mniejszej liczby etapów, a tym samym wpłyną na zmniejszenie czynności wymaganych dla tych postępowań oraz skrócenie trwania samego postępowania kwalifikacyjnego.								

9. Wpływ na rynek pracy

Wejście w życie ustawy powinno wywołać skutki w postaci aktywizacji byłych funkcjonariuszy Policji i Straży Granicznej poprzez zachęcenie ich do powrotu do służby oraz wpłynąć na absolwentów szkół ponadpodstawowych do zgłaszania akcesu wstąpienia do służby w Policji oraz Straży Granicznej.

10. Wpływ na pozostałe obszary

środowisko naturalne

sytuacja i rozwój regionalny

sądy powszechne, administracyjne
lub wojskowe

demografia

mienie państwowe

inne: bezpieczeństwo

informatyzacja

zdrowie

Omówienie wpływu

Wejście w życie proponowanych rozwiązań powinno wpłynąć na zwiększenie możliwości doborowych Policji, jak również Straży Granicznej oraz uzupełnienie istniejących wakatów, co z kolei powinno pozytywnie oddziaływać na zakres i jakość wykonywanych zadań przez Policję i Straży Granicznej a tym samym na bezpieczeństwo wewnętrzne kraju i jego granic. Ponadto ustawa wpłynie na zainteresowanie wiedzą o bezpieczeństwie poprzez tworzenie w szkołach ponadpodstawowych oddziałów o profilu mundurowym. Proponowane regulacje nie będą miały natomiast wpływu na środowisko naturalne, sytuację i rozwój regionalny, sądy powszechne, administracyjne i wojskowe, demografię, mienie państwowe, informatyzację i zdrowie.

11. Planowane wykonanie przepisów aktu prawnego

Przepisy projektowanej ustawy wejdą w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia, z wyjątkiem przepisów dot. zmian przepisów ustawy o Straży Granicznej, które wejdą w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia. Przy czym zakłada się, że pierwsze postępowanie rekrutacyjne do oddziałów o profilu mundurowym zostanie przeprowadzone na rok szkolny 2025/2026. Pozwoli to na właściwe przygotowanie się szkół ponadpodstawowych do rozpoczęcia funkcjonowania oddziałów o profilu mundurowym na zasadach określonych w ustawie i w akcie wykonawczym do niej począwszy od dnia 1 września 2025 r. Niezależnie od powyższego planuje się wprowadzenie przepisów umożliwiających zastosowanie szczególnej ścieżki postępowania kwalifikacyjnego (dot. absolwentów oddziałów o profilu mundurowym) wobec kandydata, który ukończył liceum ogólnokształcące, technikum lub branżową szkołę II stopnia w klasie, w której były nauczane przedmioty dotyczące funkcjonowania Policji i Straży Granicznej, dla których zostały opracowane w szkole programy nauczania włączone do szkolnego zestawu programów nauczania na podstawie zawartego porozumienia oraz uzyskał pozytywny wynik z testu sprawności fizycznej w ostatnim roku szkolnym nauczania zgodnie z określonymi wymogami.

12. W jaki sposób i kiedy nastąpi ewaluacja efektów projektu oraz jakie mierniki zostaną zastosowane?

Zakłada się ewaluację efektu wprowadzonych regulacji poprzez dokonanie oceny ich wpływu na liczbę kandydatów – byłych funkcjonariuszy Policji i Straży Granicznej oraz absolwentów oddziałów o profilu mundurowych, którzy złożyli podania o przyjęcie do służby w Policji i Straży Granicznej, a także liczby przyjętych do służby spośród tych kandydatów. Ewaluacja nastąpi po upływie roku od dnia wejścia w życie projektu ustawy poprzez zestawienie liczb kandydatów przed wejściem w życie ustawy do liczby kandydatów, którzy złożyli podanie pod rządami znowelizowanych przepisów. Przy czym w przypadku kandydatów - absolwentów oddziałów o profilu mundurowym pierwsza ewaluacja będzie możliwa po zakończeniu przez nich nauki w takim oddziale. Przyjmuje się, że pierwsze ww. oddziały zostaną utworzone w roku szkolnym 2025/2026.

13. Załączniki (istotne dokumenty źródłowe, badania, analizy itp.)

Brak.